

ЭЛЕКТРОНДЫ КАТАЛОГ

Колледж кітапханасының дамуы оқу орны мен Қазақстан Республикасының барлық білім беру жүйесін жаңғырту аясында жүзеге асырылады. Мұндай жағдайда кітапхананың ақпараттық қызметі бұрынғыдан да маңызды болып келеді. Ал жұмыстың ерекшелігі ақпараттық технологияларды одан әрі дамыту, автоматтандырылған қызмет көрсету жүйесін енгізу және кітапхананың ішкі процестерін жүргізу, дерекқор жүйесін кеңейту болып табылады. Сондықтан бүгінгі таңда колледж кітапханасының басты міндеті компьютерлік паркті, көбейту техникасын арттыру, оларды жылжыту бойынша электрондық өнімдер мен қызметтердің ассортиментін арттыру болып табылады.

Осы бағыттағы алғашқы қадам 2010 жылы кітапхана қорларын толық автоматтандыруға және электрондық деректер қорын құруға арналған "Кітапхана ісі" бағдарламалық қамтамасыз етуді (әзірлеуші Copyright "KostanaySoft" ЖШС, Димухаметов Олег Рашидович, Қостанай қ.) сатып алу болды.

Бағдарламаның негізгі сипаттамалары:

- * қазақ, орыс және ағылшын тілдерінде бағдарлама интерфейсін қолдау;
- * байланыс санын шектемей, желілік қосылу мүмкіндігі;
- * интерфейсстің қарапайымдылығы мен ыңғайлылығы, шығыс құжаттың үлгісін теңшеу мүмкіндігі;
- * деректер базасы бойынша жылдам іздеу;
- * компьютердің сипаттамаларына қойылатын ең төменгі техникалық талаптар;
- * алдыңғы кітапханалық жүйелерден деректерді айырбастау мүмкіндігі;
- * қол жетімді құны;
- * тегін тұрақты жаңарту.

"Кітапхана ісі" бағдарламалық қамтамасыз ету кітапханалық үрдістердің келесі модульдерін орындауға мүмкіндік береді:

- * жүйелі және алфавиттік каталогтарды құрастыру;
- * негізгі және қосымша каталог карточкаларын, формулярларды жасау, басып шығару және редакциялау;
- * кітап қорын, журналдар мен газеттер қорын, уақытша сақтау қорын, электрондық басылымдар қорын қалыптастыру және есепке алу;
- * жиынтық есеп кітаптарын, кітапхана жұмысының күнделігін жүргізу;
- * әр түрлі өлшемдер бойынша ақпаратты барынша іздеу: автор бойынша, құжаттың атауы бойынша, баспа және басылым орны бойынша, негізгі сөз бойынша және т. б.;
- * барлық есептерді Excel кестелері, Word құжаттар форматына құжат тілін таңдау мүмкіндігімен экспорттау;
- * Іздеу Web-компоненті • Кітапханалар арасындағы деректер алмасу (мысалы: <http://www.kosstu.kz/content/fond.html>);
- * UNIMARC, RUSMARC форматындағы қор экспорты-импорты;
- * кітаптар, журналдар мен газеттер мазмұнының (мазмұнының) толық мәтінді нұсқасын жасау;
- * кітаппен қамтамасыз ету, диаграмма арқылы кітапхана қорын талдау;
- * штрих-кодтау технологиясын қолдау;

- * кітаптар, мақалалар және басқа да құжаттардың электронды кітапханасын құру;
- * мерзімді басылымдар Тапсырыс;
- * атаулы күндер күнтізбесі, Оқиғалар күнтізбесі;
- * Республикалық жоғары оқу орындары аралық электрондық кітапханамен (ЭМЭБ) деректер алмасу форматы

Бүгінде жоғары колледж кітапханасының электронды каталогы - бұл 47724 жазба, оның ішінде 40232 кітап, 1347 уақытша сақтау құжаттары, 728 кітапша, 181 электронды тасығыштар, 5654 журнал мен газеттерден мақалалар. Күн сайын олардың газеттері мен журналдарының мақалаларының деректер қоры (күніне шамамен 5-10 жазба), оқу әдебиеттерінің каталогы — келіп түсуіне қарай толықтырылады. Кітапхана өзінің толықмәтінді деректер қорын құруды жүзеге асырады. Кітапхананың ақпараттық ресурстары білім беру мақсатындағы толық мәтінді деректер базасын қамтиды, бұл жалпы білім беру және ғылыми ресурстардың, электрондық журналдардың, дәстүрлі кітаптар мен мерзімді басылымдардың электрондық көшірмелерінің жүйеленген жиналысы. "Оқу-әдістемелік кешендер" мәліметтер базасына - гуманитарлық колледж оқытушылары әзірлеген және жасаған Оқу құралдары, тірек лекциялар, семинар материалдары, дидактикалық материалдар енгізіледі. "Солтүстік Қазақстан облысы", "Петропавл қаласының тарихы", "Колледж", "Мағжан Жұмабаев", "жаңа педагогикалық технологиялар", "бастауыш білім беру педагогикасы" және т.б.

Деректер базалары үнемі толықтырылып, сұранысқа ие. Аталған деректер базасы кітапхананың электрондық каталогының элементтері болып табылады. Электронды кітапхана массивін толтыру колледж кітапханасының қорынан баспа түпнұсқаларын электрондық нысанға ауыстыру және баспа ұйымдары мен интернеттен электронды құжаттардың көшірмелерін алу арқылы жүргізіледі. Қажетті ресурстарды электрондық каталогта іздеу автор бойынша, құжаттың атауы бойынша, негізгі сөз бойынша, түгендеу нөмірі бойынша, айдары бойынша, баспа, басылым орны және баспагердің атауы бойынша жүзеге асырылады. Іздеу өте тез және оңай. Ол үшін кітап каталогы бағдарламасының басты мәзірін пайдаланып, каталогты ашу қажет.

Іздеу терезесі "Кеңейтілген іздеу" түймешігімен шақырылады. Содан кейін пайдаланушы іздеу критерийлерін көрсете алатын терезе пайда болады. Пішінде іздеу критерийінің қажетті нұсқасын анықтау үшін бетбелгілер бар.

Іздеу элементін енгізгеннен кейін "табу"батырмасын басу керек. Экранда іздеу өлшемдеріне сәйкес келетін кітаптар тізімі пайда болады. Тізімді мәтіндік пішімге экспорттауға, кез келген тасымалдаушыда сақтауға немесе басып шығаруға болады.

Жоғары колледждің кітапханасы бірінші кезекте қажетті құжаттар болмаған жағдайда, өз қорының күшімен ақпараттық қажеттіліктерді қанағаттандырады, іздеу басқа мекемелердің электронды кітапханаларында жүргізіледі. Пайдаланушыға барлық дайын толық мәтінді материал емес, іздестіруді жеңілдететін, бірақ мақсатқа жету үшін белгілі бір күш-жігерді талап ететін оған сілтеме беріледі. Осындай жолмен кітапхана оқырмандардың ақпараттық сауаттылығымен жұмыс істейді, пайдаланушыларды өз бетінше іздеуге итермелейді және ақпараттық ресурстарды іздеу мәселелерінде ақпараттық сауаттылықты дамытады.